

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO HỌC VIÊN CHUYÊN NGÀNH HỒ SƠ NGHIỆP VỤ CÔNG AN NHÂN DÂN

NGÔ KIM PHƯƠNG*

Chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân được đào tạo tại Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân từ năm học 2012 - 2013. Chương trình đào tạo đã trang bị cho người học những kiến thức cơ bản thuộc khối kiến thức chung, kiến thức cơ sở ngành, kiến thức ngành và chuyên ngành đạt được những kết quả nhất định. Tuy nhiên, công tác giáo dục, đào tạo trong Công an nhân dân còn không ít những hạn chế, bất cập, do vậy, các cơ sở giáo dục - đào tạo cần chủ động phối hợp xây dựng, đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục “vừa hồng, vừa chuyên”, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ giáo dục - đào tạo trong tình hình mới.

Từ khóa: Đào tạo; chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân; Công an nhân dân; thực trạng; giải pháp; nâng cao chất lượng.

The major of professional records of people's public security has been introduced at the University of Technology - Logistics of Public Security since the academic year 2012 - 2013. The training program has provided learners with general knowledge, background knowledge of the major, and professional expertise. There are remarkable achievements in such a major. However, the education and training in the people's public security still have many limitations and shortcomings, therefore, education and training institutions need to actively develop the contingent of teachers and educational managers who are both “pink” and “specialized” with “virtue” and “talent”, meeting the requirements of education and training tasks in the new era.

Keywords: Training; the major of professional records of people's public security; current situation; solutions; improving quality.

NGÀY NHẬN: 20/9/2023   NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 21/10/2023   NGÀY DUYỆT: 17/11/2023

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.334.2023.688>

1. Khái quát về chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân

Chuyên ngành Hồ sơ - Lưu trữ Công an nhân dân được đào tạo tại Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân từ năm 2012 theo Quyết định số 2458/BCA-X11-X14 ngày 12/6/2012 của Bộ trưởng Bộ Công an về việc giao nhiệm vụ đào tạo chuyên ngành Hồ sơ - Lưu trữ Công an nhân dân (thuộc ngành Hành chính văn thư).

Năm 2014, chuyên ngành Hồ sơ - Lưu trữ Công an nhân dân được đổi tên thành chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân thuộc ngành Hồ sơ nghiệp vụ và nằm trong nhóm ngành An ninh - trật tự. Từ khi thành lập đến nay, đào tạo được 9 khóa học đã tốt nghiệp ra trường và 1 khóa đang

* ThS, Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân

học tập tại Trường với gần 500 sinh viên¹. Số sinh viên đã tốt nghiệp phần lớn được phân công công tác tại đơn vị hồ sơ nghiệp vụ cấp tỉnh, huyện và Cục Lưu trữ.

2. Thực trạng công tác đào tạo chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân

Thứ nhất, về xây dựng, phát triển chương trình đào tạo: chương trình đào tạo và hệ thống chương trình chi tiết học phần chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân đã thường xuyên có sự điều chỉnh để phù hợp với tình hình thực tiễn. Trường đã nhiều lần xây dựng, chỉnh sửa chương trình đào tạo (năm 2011, 2013, 2014, 2016, 2021 và 2023). Các chương trình đào tạo được xây dựng, bổ sung nội dung kiến thức để phù hợp với khoa học giáo dục, khoa học nghiệp vụ công an và thực tiễn của công tác hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân, từ đó, đáp ứng yêu cầu của công tác hồ sơ nghiệp vụ, như: công tác nghiệp vụ cơ bản của lực lượng an ninh, cảnh sát, *Luật Tố tụng hình sự*, khoa học vân tay và tàng thư vân tay, hệ thống nhận dạng vân tay tự động.

Thứ hai, về công tác xây dựng và phát triển đội ngũ giảng viên: ngay từ khi có chủ trương đào tạo chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân, Trường đã chủ động bổ sung nguồn giảng viên từ số sinh viên tốt nghiệp Học viện Cảnh sát nhân dân, Học viện An ninh nhân dân. Khi mới thành lập, Khoa Hồ sơ lưu trữ chỉ có 9 giảng viên biên chế. Từ năm 2012 - 2015, Khoa được bổ sung thêm 6 giảng viên. Đến tháng 12/2018, có 11 - 13 giáo viên, trong đó 3 lãnh đạo và 10 giảng viên. 100% số giảng viên mới về công tác tại Trường đều được bồi dưỡng về nghiệp vụ sư phạm nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ². Đến nay, 100% giảng viên của Khoa đều có trình độ thạc sỹ, 2 giảng viên đang là nghiên cứu sinh³. Hằng năm, Trường cử nhiều lượt giảng viên đi học tập, nghiên cứu thực tế ở các cơ quan, đơn vị địa phương. Ngoài ra, đã có nhiều giảng viên tham gia các

lớp bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ, các lớp về nghiệp vụ sư phạm...

Thứ ba, về cơ sở vật chất phục vụ cho quá trình đào tạo: bảo đảm về cơ sở vật chất phục vụ công tác đào tạo, đặc biệt đã trang bị cho khoa chuyên ngành hệ thống phòng thực hành, các trang thiết bị phục vụ cho học tập các môn học chuyên ngành (5 phòng thực hành được trang bị các máy chủ, máy trạm cài đặt các phần mềm nghiệp vụ về hồ sơ), góp phần nâng cao hiệu quả dạy và học các học phần hướng tới hình thành kỹ năng tay nghề.

Hệ thống tài liệu dạy học, có 11/12 học phần chuyên ngành có giáo trình, tập bài giảng, một số tài liệu tham khảo tiếp tục được biên soạn.

Hệ thống thư viện truyền thống, thư viện điện tử cũng được nâng cấp, mở rộng không gian và số lượng đầu sách, giúp cho việc nghiên cứu của giảng viên và học viên trở nên hiệu quả hơn.

Bên cạnh kết quả đã đạt được, vẫn còn tồn tại một số hạn chế nhất định.

(1) Về chương trình đào tạo, thường xuyên có sự đổi mới, cập nhật, tuy nhiên, một số nội dung vẫn chưa thực sự phù hợp, còn dàn trải trong khi thời lượng đào tạo ngắn. Một số mục tiêu cụ thể về kiến thức, kỹ năng còn chung chung chưa gắn với đặc thù chuyên ngành.

(2) Công tác phát triển đội ngũ giáo viên được coi là nhiệm vụ trọng tâm trong công tác giáo dục, đào tạo của Nhà trường, tuy nhiên, thực tế cho thấy, đội ngũ giáo viên giảng dạy chuyên ngành vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu cả về số lượng và chất lượng. Từ năm 2019 đến nay, Khoa chỉ có 5 giáo viên, đặc biệt là chưa có giáo viên có trình độ tiến sỹ, do vậy, gây ra một số khó khăn nhất định trong việc bố trí giáo viên giảng dạy, nghiên cứu và tham gia các hoạt động đào tạo.

(3) Hệ thống cơ sở vật chất cơ bản đã đáp ứng yêu cầu giảng dạy, tuy nhiên, các thiết bị đều đã xuống cấp, đặc biệt là hệ thống máy

chủ, máy trạm tại các phòng thực hành dẫn đến quá trình thực hành nhiều khi gặp sự cố về các thiết bị làm cho việc dạy và học bị gián đoạn. Bên cạnh đó, hệ thống hồ sơ, biểu mẫu hiện không còn phù hợp với các quy định mới về công tác hồ sơ nghiệp vụ nhưng vẫn chưa được cập nhật kịp thời. Một số giáo trình, tài liệu dạy học chưa được cập nhật, đặc biệt là hệ thống tài liệu chuyên sâu chưa đáp ứng yêu cầu học tập của học viên.

(4) Công tác phân bổ chỉ tiêu tuyển sinh còn rất hạn chế (năm 2014: 119 chỉ tiêu; năm 2015: 113 chỉ tiêu; năm 2016: 47 chỉ tiêu; năm 2017: 32 chỉ tiêu; năm 2018, 2019 không có chỉ tiêu tuyển sinh; năm 2020: 21 chỉ tiêu; năm 2021: năm 25 chỉ tiêu; năm 2022: 53 chỉ tiêu).

Nguyên nhân của những hạn chế, bất cập trên là do:

(1) Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân là cơ sở đào tạo duy nhất đào tạo về hồ sơ nghiệp vụ, nên việc kế thừa kinh nghiệm trong giảng dạy, biên soạn chương trình, giáo trình, tài liệu còn hạn chế.

(2) Các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, Bộ Công an về công tác cán bộ có nhiều thay đổi. Đặc biệt, khi triển khai thực hiện Nghị quyết Hội nghị Trung ương 6, 7 (khóa XII); Đề án 106 về “Một số vấn đề tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy Bộ Công an tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả”, nhiều giảng viên của Trường và khoa chuyên ngành đã chuyển công tác về công an đơn vị, địa phương, nên hiện chưa có giảng viên để bổ sung.

(3) Chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân là chuyên ngành mới, các kiến thức giảng dạy về hồ sơ nghiệp vụ tích hợp kiến thức của khoa học nghiệp vụ công an, chuyên môn về văn thư, lưu trữ, tin học và pháp luật. Các giảng viên khi được phân công giảng dạy các môn học chuyên ngành đều chưa có chuyên môn sâu về công tác hồ sơ nghiệp vụ.

3. Một số giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo học viên chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân

Một là, tiếp tục đổi mới chương trình đào tạo có hướng mở, linh hoạt, đáp ứng yêu cầu của Công an đơn vị, địa phương.

Tiếp tục xây dựng, hoàn thiện nội dung, chương trình đào tạo đối với các ngành, chuyên ngành trong Công tác hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân. Do vậy, ngoài việc cập nhật kiến thức mới trong các học phần chuyên sâu về chuyên ngành, như: công tác lập căn cước can phạm; công tác hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân; hệ thống thông tin nghiệp vụ Công an nhân dân; khoa học vân tay và tàng thư vân tay; hệ thống nhận dạng vân tay tự động..., Nhà trường cần đặc biệt tăng cường về kiến thức pháp luật và nghiệp vụ công tác công an.

Chương trình đào tạo cần được thiết kế theo hướng mở, linh hoạt tạo điều kiện cho người học có thể học liên thông lên trình độ đại học với các chuyên ngành khác hoặc có thể công tác ở các vị trí khác ngoài đơn vị Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân, như: vị trí công an xã, vị trí cán bộ hồ sơ ở các trại giam, trại tạm giam... Trong đó, trọng tâm là đổi mới nội dung chương trình, phương pháp dạy học, nghiên cứu để nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo công an nhân dân.

Thường xuyên phối hợp, trao đổi thông tin với các đơn vị để xây dựng, bổ sung hoàn thiện hệ thống giáo trình, tài liệu góp phần đào tạo cho học viên có kiến thức, kỹ năng giải quyết các vấn đề liên quan đến hồ sơ nghiệp vụ, nhất là những vấn đề cấp bách đang được xã hội quan tâm.

Hai là, tiếp tục xây dựng và phát triển đội ngũ giảng viên chuyên ngành.

Điều kiện then chốt để nâng cao chất lượng đào tạo là nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên cả về số lượng và chất lượng. Do đó, cần bổ sung biên chế cho đơn vị khoảng 2 - 3 giảng viên. Tiếp tục cử giảng viên tham

gia các lớp bồi dưỡng kiến thức về chuyên môn, nghiệp vụ.

Ba là, tiếp tục làm tốt công tác biên soạn giáo trình, tài liệu dạy học và tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ đào tạo.

Cần rà soát lại các học phần chưa có giáo trình, tài liệu dạy học để xây dựng lộ trình biên soạn giáo trình, tài liệu. Mặt khác, Nhà trường cũng cần quan tâm đầu tư, thay thế, bổ sung các các trang thiết bị đã cũ phục vụ quá trình dạy học, đặc biệt là dạy học các môn học chuyên ngành...

Bốn là, tiếp tục làm tốt công tác tuyển sinh và phân bổ chỉ tiêu tuyển sinh.

Nhà trường cần kiến nghị với lãnh đạo Bộ Công an và các đơn vị chức năng căn cứ vào quy hoạch công tác cán bộ và kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng hằng năm, (kế hoạch trung hạn, dài hạn) để phân bổ chỉ tiêu tuyển sinh tháo gỡ khó khăn về chỉ tiêu đào tạo. Có như vậy, Nhà trường mới có thể chủ động trong kế hoạch đào tạo, xây dựng, phát triển đội ngũ giáo viên nói chung; đầu tư cơ sở vật chất nói riêng. Trên cơ sở có chỉ tiêu được phân bổ, Trường cần triển khai tốt công tác tuyển sinh học viên chuyên ngành, bảo đảm tuyển đủ chỉ tiêu được phân bổ, đúng đối tượng từ khâu sơ tuyển, cử cán bộ đi học...

Năm là, tiếp tục tăng cường mối quan hệ phối hợp với các đơn vị hồ sơ nghiệp vụ các cấp.

Tiếp tục thực hiện tốt mối quan hệ phối hợp giữa Nhà trường và Cục Hồ sơ nghiệp vụ, các cục nghiệp vụ khác, các phòng hồ sơ nghiệp vụ công an cấp tỉnh trong việc xây dựng chương trình, biên soạn giáo trình, tài liệu dạy học. Khảo sát, lấy ý kiến của đơn vị Hồ sơ nghiệp vụ các cấp về nội dung, chương trình đào tạo để làm cơ sở điều chỉnh chương trình đào tạo.

Sáu là, tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong đào tạo.

Trường cần tiến hành số hóa quy trình quản lý đào tạo và chuyển đổi số toàn diện hệ thống; giáo viên, tích cực áp dụng các

phương pháp dạy học hiện đại, sử dụng các phương tiện dạy học đa dạng như giáo cụ trực quan, mẫu vật số hóa, phần mềm dạy học, thiết kế bài giảng, giáo án số... Đồng thời, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số, phát triển dữ liệu điện tử phục vụ công tác giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học theo chủ trương của Chính phủ, Bộ Công an.

4. Kết luận

Để nâng cao chất lượng đào tạo học viên chuyên ngành Hồ sơ nghiệp vụ Công an nhân dân, cần xác định chương trình đào tạo là yếu tố đóng vai trò then chốt; đội ngũ giáo viên bảo đảm về chất lượng, vững về chính trị, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ, đáp ứng yêu cầu đòi hỏi thực tiễn công tác. Đồng thời, phối hợp với công an các đơn vị, địa phương nghiên cứu, cập nhật những kiến thức mới nhằm cung cấp, hỗ trợ cho học viên kỹ năng, kiến thức mới đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới□

Chú thích:

1. Báo cáo tổng kết công tác đào tạo của Trường Đại học Kỹ thuật Hậu cần Công an nhân dân từ năm 2012 - 2015.

2, 3. Trường Đại học Kỹ thuật Hậu cần Công an nhân dân. Kỷ yếu Hội thảo khoa học, đào tạo đội ngũ cán bộ làm công tác hồ sơ nghiệp vụ đáp ứng yêu cầu thực tiễn công tác công an trong tình hình hiện nay. Hà Nội, 2022.

Tài liệu tham khảo:

1. Báo cáo tổng kết công tác đào tạo của Trường Đại học Kỹ thuật - Hậu cần Công an nhân dân.

2. Nghị quyết số 17/NQ-ĐUCA ngày 28/10/2014 của Đảng ủy Công an Trung ương, Chỉ thị số 13/CT-BCA của Bộ trưởng Bộ Công an ngày 28/10/2014 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong Công an nhân dân.

3. Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.